

JEKOB NIME IJIPT
Jenesis 45:16-28; 46:1-7, 28-34; 47:1-12
IHEOMUMU 39 - Nke Ndị okenye

AMAOKWU IBUN'ISI: “Onye nēbu nju-aka nkpuru-oghgha, ọ bu ezie na ọ nēje ije nākwa ákwá; Ma ọ ghagh iwere iti-nkpu-ọñù biaghachi, nēbu ùkwù-ọka-ya nile” (Abù Qma 126:6).

I Nnabata Nsọpuru Fero Nye Ndị Èzinaulo Josef

1. Fero nuru akuko banyere umunne Josef na nzukorita onu ahụ wee nwee obiuto, Jenesis 45:16
2. Fero nyere Josef iwu ka ọ kpota nna ya, Jenesis 45:17-20
3. Umunne Josef naalaghachi n'ala Kenean ikpota ndi ezinaulo ha niile, Jenesis 45:21-25

II Njem ahụ Iga Ijpt na Nzukota nke Josef na Nna ya

4. Mgbe agwara Jakob na Josef di ndu, Jakob enweghike ikwere, Jenesis 45:25, 26
5. Akuko akoro Jakob maka imeudo n'etiti Josef na umunne ya, na ihe Fero kwakotara iji mee ka Jakob soro ha gaa ije ahụ, mere ka Jakob kwere na Josef di ndu, Jenesis 45:27, 28; Abù Qma 126:1-6
6. Jakob buru uzọ chọara Chineke aja tupu o bilie iga n'Ijpt, Jenesis 46:1-7; 28:16-22; 31:54; 32:9-11; 35:1-3; Ndi Hibru 13:15; Abù Qma 51:17-19
7. Josef wee zute nna ya mgbe iriaroabuo na abuo gasiri, Jenesis 46:28-30; Ilu 15:20; Opupu 20:12

III Ngozi N'iru Fero

8. Josef ziri umunne ya ihe tupu ha eje izute Fero, Jenesis 46:31-34
9. O bu mmadu ise nime umunne ahụ ka edugara ihu Fero, ndia ka Fero mere ndi nlekota ndiolu, Jenesis 47:1-6
10. Edugara Jakob ka ọ hu Fero, o wee gozie Fero, Jenesis 47:7-10; Abù Qma 90:15
11. Ezinaulo nke Jakob naenwe ezumike na otutu iheoma n'ala Ijpt, Jenesis 47:11, 12; Abù Qma 105:8-23

NKOWA DI ICHEICHE

O bu ihe okonụ diri umu irinaabuo nke Jakob mgbe Josef mere ka umunne ya mara ya. Anyi guru n'akwukwo na ndi Ijpt na ndi ezinaulo Fero nuru mkpu onu ahụ, na o di kwa Fero mma ihu na onye o tukwasiriobi nke bu kwa onyeisi n'alaeze ya ezutewo umunne ya ozọ n'udo.

Fero na ndi Ijpt agaghị echèzo Josef n'ihu olu ukwu nke anaapughi ikwuugwo ya nke Josef luru ha. Site n'amamihe na nghota ijikere maka echi nke Josef nwere, na n'ihu na Chineke nonyeere ya, Josef weputara atumaatu nke mere na anaputara ndu ndi Ijpt na mgbe oké unwu ahụ naemekpa ha aru. Anyi nwereike ikwu na ndi Ijpt chere n'obi ha na o dighi iheoma ha gaemere Josef nke gaezu ikwu ya ugwo ihe o luptaara ha. Nke a bu echiche Fero mgbe o kpore Josef gwa ya ka o nye nna ya na umunne ya ebe kachasi mma n'ala Ijpt (Jenesis 12:3).

Ma ozi nke onu a dikariri Jakob a bu agadi ukwu inabata, bu onye rubigaworori uju oké otutu arọ garaaga na nwa ya Josef anokwaghi ndu. Obimmapu mere ya mgbe umunne Josef gbaliri ikoro ya akuko a. O nweghi ihe akoro ya tutu rue mgbe o huru ugboala nke Fero zitere ka eburu ya na umaka ha gaa ala Ijpt dika ha chere, rue mgbe oké unwu ahụ gaagabiga.

Opupu nke agburu a aputara puru ije n'ala Ijpt bu otu akuko nke atumaatu ukwu nke Chineke nwere maka uwa nke a. Dika mkwa ekwere ha si di, ha gaabu mba di ukwu ka oge naaga. N'oge a mgbe ha naetoeto aghaghị ichebe ha site na mmeso ojoo di ichiche nke agburu mba niile nke ndiro ndi ka ha ukwu na ndi Kenean, bu ndi naaghaghị ikpo ha asi ebe agburu a kwuru na otu ubochi na ha gaewere ala a machupu kwa ndi niile bi nime ya. Umu Israel gaabu ndi ha naeleanya ojoo na ndi ha naakpagbu. Ichebe ha, ime ka ha guzosieike dika mba, ka ha buru ndi azuru n'ilusiolu ike, ka akuziere ha ikwa nka, omumukwukwo na iheomuma di ichiche, na kwa ime ka ha naerijuafo na mgbe oké unwu ahụ, Chineke kara aka na ha gaeje biri n'ala Ijpt. Site n'ebe ahụ ka O gaesi kpoghachi ha na Kenean mgbe ha nwereike iwere ma ijide Ala ahụ Ekwere na Mkwà.

Ndi batara n'Ijpt di nnoq olenaole ma atunyere ha n'otutu nari puku mmadu ndi Moses duuru puta. Ha batara n'Ijpt dika ndi no n'agu ndi unwu mekpara aru, ndia ka emere ka ha rijueafo site na njuputa nke iheuto na iheoma niile nke ala Ijpt. Ha putara, buru usi ndiagha, ha ewerewo kwa aku niile nke mba ahụ naamaghi Chineke mee onweha ndogaranya, ha sitekwara n'ike nke Chineke nke ndi bu nna ha --- Abraham, Aisak na Jakob --- naemeri n'agha (Opupu 12:35-37).

Mgbe ha buliri ije, ebe mbu ha kwesiri bu na Bia-Sheba, o bughị naani na o bu ebe kwesiri ikwusi zue ike n'okporo uzọ ahụ si na Hebron gaa Ijpt, kama o bu ebe emere ka o di nsọ. Dika Abraham na Aisak mere, Jakob huru mkpa o di na uru o bara ibu uzọ nata ngozi nke Chineke na nzo ukwu o bua o zoro. O kwesiri ebe ahụ ichu aja nye Chineke. O matara nkeoma uru o baara ya mgbe Chineke so ya naaga ije. Otú ilu ndi mgbeochie turu dabara n'ihe anaekwu n'ebe a nke naagwa anyi si “Ekpere na nri adighi egbochi madu iga ije ebe o na-aga.” O buru na

anyị egeentị n'ihe àtù nke ndịa náatụ egwù Chineke gosiri, ghara kwa irapụ inaaụ Chineke àsè n'ihe niile, anyị gaabù ndị maara ihe.

Ọ bụrụ na ọ dịrị Josef ike izo ọñụ o nwere mgbe o mere ka ụmụnne ya mara ya, ọ ghaghị ibụworị ihe siriike nke ukwu nye ya ichere ọbịbịa nke nna ya na ndị ezinaulọ ahụ. Emesịa o wee pụọ izute ụsù ndijè ahụ nke náabiaru ala Goshen nso. Ọ ghaghị ibụ0worị ihe mmetụ n'obi riinne ihụ nna na nwa ya nwoke ekewapụrụ ogologo oge ka ha zutere ọzọ wee makụọ kwa onwe ha. Akwụkwonsọ naagwa anyị na Josef kwara ákwá ogologo oge. Nke a bụ njedebe ọñụ nke ogologo oge nke ahụhụ Jakob bụrụ kwa njedebe nke nkewapụ ekewapụrụ Josef n'ebe ndị Chineke nọ. Eleghianya agadi nwoke ahụ chere n'obi ya na ọ dighị mgbe ọzọ nime ndụ ya mgbe apụrụ inwe ọgwugwu ọñụ nye ahụhụ na nsogbu ya niile dika n'oge a mgbe ya na Josef, nwa ya zukọtara, n'ihì na o kwuru si "Ka m'nwua ugbo a, mgbe m'husiri iru-gi, na i nọ ndu rue ugbo a."

Òchíchén'iru echéré n'obí Fero bụ n'ụzọ abụọ. Ụmụ Jakob siri ike, iga ijè n'ogologo ụzọ mara ha arù, eleghianya ha bu nnọọ ụzọ ná njikere tupu nna ha ahụ meworo ezi agadi ejikere, n'ihì na ọ gaadi mkpà ka o zue ike ogologo oge karịa. Mmadụ ise nime ụmụnne ahụ ka arọputara ka ha nọchita anya ndị ibe ha, ndịa bịa n'iru onyeisi nke náachị obodo ka ha nata ngozi n'aka ya na nnabata na onyinye afọofufo. Fero kpebiri na ebe kachasi mma n'ala Ijpt ka agaenye ha ma mee ha ndiisi naelekota anụlọ niile nke ya, nke a naegosi na ọlụ di mkpà ka etinyere ha n'aka, n'ihì na ndị obodo ahụ ji anụlọ ha azụta nri site n'aka ndị naachị obodo (Jenesis 47:17).

Òchíchén'iru nke ikpezụ bụ mgbe eduuru Jakob gosi Fero. Obiebere na ihun'anya nke ọñụ náapughị ikọ ka onyeisiochichị a gosiri nna onye ahụ elekwasiri anya n'ala Ijpt n'oge ahụ. "Ubochi arọ ndu-gi di òle?" bụ ajujụ ọ juru ya iji wee kụda ihemgbochi niile ahụ di n'iji mee ka ezi nghota di n'etiti ha abụọ. Ọzịzá nke Jakob zara n'okwu olenaole gosiri ndụ ahụhụ na nwute na nsogbu. Mgbe Jakob jiri échichè obi ya leghachi àzụ n'ubochi niile nke ndụ ya nke bụ narị arọ na iri atọ o chetara mgbe ọ ghogburu nna ya wee zuru ngozi nke Isọ n'ori. Ikekwe mgbe ọ naatugharị uche n'ihe garaaga, o chetara mgbe ọ gbapụrụ n'ihì óké iwe di nwanne ya n'obi megide ya wee náachọ ebe mgbaba n'obodo di anya, n'etiti ndi ọ hụbeghi na mbụ. N'ezie, arọ niile o biri na Haran bịa guzo n'iru ya --- arọ nke ndogbun'ọlụ, oge ihe náadighi agazi otú ọ chorọ, oge ahụhụ nke sitere n'aghughọ nwanne nne ya ghosiri ya.

Échichè ya gaegosiwo yari ụmụ ya iri ahụ mgbe ha si na Dotan chirị uwemwuda ahụ nke turu àgwà nke amakwara nkeoma nke ọbara metosiri, náegosi kwa, otú o chéré, otú nwa ya nke ọ hụrụ n'anya na anụohia siri lụogù. Ọ bụ ihe pụrụ ime na nime nwa mgbe ntà nke a fere n'iru Fero, ma ọ digharị maobu ji obi leghachi anya n'ázụ ndụ niile nke ụfụ na ụsù nke o jiworo ntachibi bue otutu arọ ndia. Mgbe échichè ihe ndia nke yiri ọhụ gafesiri ya o wee choputa na n'ikpezụ ezinaulọ ya ejikotawo bụrụ otú nime ihun'anya ụmụnne, nke gaeme kwa ka ubochi ndu ya foduru bụrụ ihe anozuru n'udo na ezi nchébe.

Ọ garaabụ ihe siriike ugbo a ime ka Jakob kweta na ime ọsọsọ na aghughọ nrigbu nke okorobia ya nke wetara ya óké mkpagbu bụ ihe náezighjezi. Ugbo a o nwereike choputa n'ezie mkpuru ọjọ ahụ nke o wetere dika iheubi n'ihì ejikereghị inye Chineke ohere ka Ọ lụputa àtùmàatù ya n'oge nke Ya onwe Ya na n'ụzọ nke Ya! Anyị adighi enwe urù ọ bula site n'ibutere Chineke ụzọ maobu imeghe ụzọ nke Chineke náemegheghị nye anyị. Ọ ka mma ichère oge nke Chineke na ọchichọ Ya, ọ bụ ezie na ọ naadi ka anaegbochi anyị iga n'iru mgbe anyị naeme otú a. Emesịa kwa, anyị gaabù ndi ihe gara nkeoma, site n'ichéré oge nke Chineke. Anyị naenwe otutu àmà guzosiriike nke otutu ndikom na ndinyom nime Akwụkwonsọ iji wee kwagide nke a, dika iheàtù, mmadụ di ka Abraham, nnanna Jakob; eleghianya, anyị onweanyị kwa anwaputawo n'ụzọ di ntà, nime ndu a, maobu na anyị ahụwo ya na ndu mmadụ ndiozo, dika ndienyi anyị.

Ka anyị dere duu hụ na Ya onweYa bụ Chineke! Ka anyị mata nkeoma na anyị nọ nime uche Chineke tupu anyị emee ihe ọ bula. Ka anyị nye ohere ka Onye Kachasi ihe nile elu were akaYa lụputara anyị ihe! Nlerueanya nke a gaewetara anyị ezi ọñụ na ojuuafọ n'ụwa nke a, ma n'ikpezụ ugwoolu nke ndu ebighiebi, nke idukwu na ebube ya náababeghi nime obi anyị bụrụ kwa ihe anaapughị ikwuputa ugbo a.

AJỤJỤ DỊ ICHEICHE

1. Òmume di añaa ka Fero mere mgbe ọ nuri na ụmụnne irinaabụ ahụ ezukoritawo kwa ọzọ?
2. Gini kpata o ji mee omume di otú a ?
3. Kowaa nlotaulọ nke ụmụnne irinaotù ahụ.
4. Gini bụ ihe kwagidere Jakob n'obi nke mere ka o jee ala Ijpt?
5. Gini ka Jakob mere tupu ọ gaa Ijpt?
6. Òlee onye ọzọ nke kwesiri na Bia-Sheba n'ihì otù nzube ahụ?
7. Kọọ otú Josef na nna ya si zukota.
8. Aha ọlụ gini ka ụmụnne Josef malitere ilu n'Ijpt?
9. Gini ka Jakob kwuru mgbe edugara ya n'iru Fero?
10. Gini ka Jakob na atụaka mgbe o kwuru: "Ha di ole-na ole, jọ kwa njọ, bú ubochi arọ ndum?"